

Raadsvoorstel

Onderwerp: Jaarstukken 2020
Datum: 7 juli 2021
Agendapunt: 04.A.
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder E. Dijkhuis
Steller: Peter Meijer p.meijer@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.041863

1. Samenvatting

Met de jaarstukken 2020 leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het beleid in het boekjaar 2020. Dit doen wij zowel beleidsinhoudelijk als financieel. Bij de najaarsnota werd een negatief resultaat over 2020 verwacht van ruim € 6,5 miljoen. Rekening houdend met de door uw raad vastgestelde budgetoverheveling, komt het resultaat uit op bijna € 4 miljoen negatief. Ten opzichte van dit verwachte resultaat valt het rekeningresultaat ca. € 2,5 miljoen voordeliger uit.

In maart van dit jaar heeft uw raad besloten tot overheveling van budgetten naar 2021 voor nog uit te voeren werkzaamheden 2020 voor een bedrag van per saldo ruim € 6,6 miljoen. De budgetten behorende bij deze overheveling maken uiteraard onderdeel uit van het resultaat over 2020. Het formele resultaat bedraagt daarmee € 2,7 miljoen positief. Wanneer wij de overheveling bij het resultaat betrekken, dan leidt dit tot een onttrekking aan de Algemene Reserve van ca. € 3,96 miljoen. Het resultaat is immers onvoldoende om de volledige overheveling te dekken.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Wij stellen u voor:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2020 met een positief resultaat van € 2.658.688 vast te stellen;
2. Om een bedrag van € 6.623.250 te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden 2020, conform uw besluit van 18 maart 2021;
3. Om het saldo van de punten 1 en 2 ad € 3.964.562 te onttrekken aan de Algemene Reserve.

3. Inleiding

In deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over het gevoerde financiële beleid in 2020. Ankerpunt daarbij is de begroting die op zijn beurt wortels vindt in het coalitieakkoord 'Eenheid in Verscheidenheid'.

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar. Hoe zou de doorontwikkeling van de organisatie gaan na de fusie van de vier gemeenten, vooral in financiële zin? Tegelijkertijd kwamen we in de Coronacrisis, wat grote onzekerheid voor onze inwoners en ondernemers betekende. Tevens heeft het een grote impact gehad op de wijze waarop de organisatie haar taken ten

uitvoer heeft gebracht. Desondanks is er veel bereikt en dat is een verdienste van ons apparaat en alle andere betrokkenen.

Wanneer we kijken naar het financiële resultaat van de rekening, dan lijkt dat in eerste instantie positief. Dat bescheiden overschot moet in perspectief worden gezien. En moet vooral flink worden gerelativeerd. Ten opzichte van dat wat begroot is, is er inderdaad sprake van een wat minder somber beeld. Maar dat neemt niet weg dat er nog steeds een beroep op de reserves nodig is van maar liefst vier miljoen euro. Dit heeft te maken met de door u vastgestelde budgetoverheveling van 2020 naar 2021. Dit betreft immers budgetten die in 2020 nog niet zijn besteed, wat leidt tot een positief resultaat in formele zin.

Een kanttekening past ook bij de omvang van onze algemene reserve. Die is om kort te gaan volstrekt onvoldoende. Onvoldoende om de risico's die samenhangen met allerlei ontwikkelingen op te kunnen vangen.

De inspanningen van de komende jaren zullen dan ook gericht moeten worden op versterking van onze reservepositie. In de huidige situatie zullen de wat grotere tegenvallers maar met moeite het hoofd kunnen worden geboden. Die situatie vinden wij ronduit zorgelijk en verdient daarom de hoogste prioriteit.

We constateren daarnaast gelukkig ook dat de gemeentelijke organisatie zich meer en meer 'begint te zetten'. Het apparaat komt gaandeweg op stoom en onze én uw ambities worden met voortvarendheid opgepakt. Dit ondanks de smaller wordende marges en de uitdagingen waar ons apparaat in verband met de financiële positie en voorgenomen afslankingen voor staat.

In die zin houden we koers. En wordt er hard gewerkt aan 'grui en blui' van onze gemeente. Daarbij lopen we tegen beperkingen aan die de ambities wellicht wat temperen. Desondanks kunnen we de inspanningen blijven richten op een gezonde, toekomstbestendige en duurzame toekomst voor Het Hogeland en de Hogelandsters.

Vorig jaar is de versterkingsoperatie in onze gemeente voorzichtig op gang gekomen. De planvorming in Zandweer en Kantens werd verder uitgewerkt en de handen kunnen inmiddels uit de mouwen. Aan andere projecten wordt voortvarend gewerkt.

In 2020 zijn belangrijke besluiten genomen om De Tirrel te realiseren. Uw raad heeft er voor gekozen verder te gaan met dit project, maar er zijn flinke offers gebracht.

Alle ruim 50 kernen in Het Hogeland hebben onze volste aandacht. Speciale aandacht is er voor de grotere centrumplaatsen. De plannen voor verdere verlevendiging en versterking van de centra hadden ook in 2020 aandacht. De constatering dat die plannen ook daadwerkelijk vrucht afwerpen, lijkt op zijn plaats. De in gang gezette ontwikkelingen stemmen ons optimistisch.

De voor u liggende stukken bieden inzicht in en verantwoording voor het financiële reilen en zeilen over het afgelopen jaar. Daarbij zijn plussen én minnen aan te tekenen. Onzekerheden ook. Die laatste gelden vooral de ontwikkelingen in het sociaal domein. Een beleidsterrein dat onze permanente aandacht blijft houden.

Onze toch wat benauwde financiële situatie dreigt nog verder op de tocht te komen staan als de plannen voor de herziening van het Gemeentefonds onverhoopt doorgang vinden.

Tegen die plannen verzetten we ons met hand en tand. Dat doen we samen met andere Groninger en ook Friese gemeenten. De plannen zijn wat ons betreft niet acceptabel.

4. Financiële uitkomsten

Alvorens het resultaat te benoemen is het goed een beeld te schetsen van de verwachtingen die in de loop van 2020 met u zijn gedeeld. De begroting 2020 is door u vastgesteld met een minimaal structureel overschot van ruim € 6 duizend. Bij de voor- en najaarsnota is dit tekort bijgesteld tot een tekort van ruim € 6,5 miljoen. Ten opzichte van dit verwachte resultaat valt het rekeningresultaat ca. € 2,54 miljoen voordeliger uit.

In uw raadsvergadering van 18 maart jongstleden heeft u besloten om per saldo ruim € 6,6 miljoen budget over te hevelen van 2020 naar 2021. Deze middelen vindt u uiteraard terug als overschot in deze rekening en wordt bij de bestemmingsvoorstellen gereserveerd voor de daaraan gekoppelde uitgaven die in 2021 nog plaatsvinden. Het formele resultaat bedraagt daardoor ca. € 2,7 miljoen positief. Voor uw beeld moet de budgetoverheveling hierop worden gecorrigeerd. Het gecorrigeerde resultaat komt daarmee op circa € 4 miljoen negatief. Dit is zoals gezegd ca. € 2,54 miljoen positiever dan begroot..

In onderstaande tabel ziet u samengevat de verhouding tussen het verwachte saldo bij de najaarsnota, de budgetoverheveling en het daadwerkelijk en dus te verklaren resultaat:

Ontwikkeling Resultaat 2020

(bedragen x € 1000,-)

Prognose Najaarsnota	-6.505
Budgetoverheveling per saldo	6.623
<i>Prognose na budgetoverheveling</i>	<i>118</i>

Werkelijk Resultaat	2.659
Te verklaren	2.541

5. Toelichting

In de onderstaande tabel hebben we de belangrijkste onderliggende oorzaken van het resultaat op hoofdlijnen gepresenteerd. Voor een gedetailleerde beschrijving van de verschillende voor- en nadelen verwijzen wij u naar de analyses die bij de programma's in de jaarstukken zijn opgenomen.

Resultaat 2020 (bedragen * € 1.000):

Voordelen:

Personele lasten	1.300
Stelposten (BCF/Stroppenpot SD/Onderuitputting 2017)	1.079
Leges omgevingsvergunningen	847
Ability (inkoop/aanschaf/bedr.voering)	639
Ability (loonkosten)	385
Algemene uitkering (niet te bestemmen)	264
Algemene uitkering (IU SD)	95
Verkoop restgrond	240
PvA Jeugd	199

Verkoop Jeugdsoos en ouderensoos	130	
Eigen bijdrage Wmo	123	
CER	113	
Rentevoordeel	110	
Gladheidsbestrijding	97	
Peuteropvang	97	
Statushouders	94	
Publiek vervoer	81	
Overige afwijkingen per saldo	19	
Totaal voordelen:		5.912
<i>Nadelen:</i>		
Stelposten (taakstellingen)	-948	
OZB	-211	
Afvalstoffen(heffing)	-722	
Omzet Ability	-373	
Bijzondere bijstand	-106	
BTW riolen	-150	
OZB scholen	-94	
Kapitaallasten	-254	
Dubieuze debiteuren	-97	
Afrekening RIGG	-416	
Totaal nadelen		-3.371
Voordeel t.o.v. begroot		2.541

In grote lijnen ziet u dat dat de belangrijkste voordelen bestaan uit lagere personele lasten, opgenomen stelposten en meer legesinkomsten in het kader van de omgevingsvergunningen.

Tegelijkertijd zien we dat er ook verschillende grotere negatieve afwijkingen zijn. Daarvan zijn het resultaat op de afvalstoffen en de niet geheel gerealiseerde taakstellingen het meest in het oog springend.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de verschillen tussen de realisaties en de begroting en een inhoudelijk verslag van hetgeen in 2020 is bereikt en is uitgevoerd, verwijzen wij u naar de inleiding en de verschillende programmaverantwoordingen in het jaarverslag.

6. Risico's

Naast de beschreven lijn van het rekening resultaat is uiteraard onze financiële positie van groot belang. Immers, de afgelopen jaren hebben we fors ingeteerd op ons vermogen om de vele werkzaamheden en projecten in het kader van de herindeling en diverse andere ontwikkelingen vorm te kunnen geven. Cruciaal in dit beeld is ons weerstandsvermogen.

Tijdens het proces van het opstellen van de jaarstukken is het weerstandsvermogen weer onderworpen aan een herijking. Het weerstandsvermogen is immers geen statisch geheel.

De risico's veranderen in de loop van de tijd, maar ook de stand van de Algemene Reserve is aan verandering onderhevig, als gevolg van de verschillende ontwikkelingen.

In de voorliggende stukken zien wij dat het benodigde weerstandsvermogen, als gevolg van de herijking van de risico's, is gestegen van € 6,1 miljoen in de begroting 2021, naar ruim € 9,6 miljoen in deze jaarstukken. Gelukkig zien we dat ook onze beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen naar ruim € 10,1 miljoen. Dit is o.a. het gevolg van de dotatie van de verkoopopbrengst van de aandelen 'Twence' en het positiever uitvallende rekeningresultaat over 2020. Daarmee blijven we boven de minimale ratio voor het weerstandsvermogen dat is gesteld op 1.

Conclusie

Wij zien dat de Algemene Reserve, bij een conform besluit door uw raad, is gestegen tot ca. € 10,1 miljoen. Dat is iets boven de grens van de benodigde weerstandscapaciteit. In de voorjaarsnota 2021 ziet u tegelijkertijd dat er aanvullende claims wordt gelegd op de Algemene Reserve. Wij denken dat dit noodzakelijk is om een aantal knelpunten op te lossen. Het betekent echter dat het weerstandsvermogen onder druk blijft staan en dat moeilijke keuzes in de nabije toekomst niet te voorkomen zijn.

Bijlage(n):

Jaarstukken Het Hogeland 2020

Uithuizen, 1 juni 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding